

S25

keskiviikko 12.1.22

Kertauskysymykset

Tajunnanvirtatekniikan harjoitus

Modernismin runoutta: Edith Södergran

1. Mitä romantiikan ja kansallisromantiikan aikana ihannoitiin?

- **Romantiikan aikana** ihailtiin poikkeuksillisia ihmisiä, sellaisia ihmisiä, jotka ovat erityisen taitavia, vahvoja, älykkäitä tai sankarillisia.
- Myös luontoa ja sen kauneutta ihailtiin.
- **Kansallisromantiikan aikana** ihailun kohde oli oma maa ja sen rohkeat, rehelliset ja ahkerat kansalaiset.

2. Nimeä yksi romantiikan tai kansallisromantiikan ajan kirjailija.

- Nimeä yksi hänen romaaninsa.
- Miksi tämä teos edustaa romantiikkaa?

3. Miten realismin tyylisuunta eroaa romantiikasta?

- Romantiikassa ihmisistä, luonnosta ja yhteiskunnasta kirjoitettiin ihannoivasti – se ei ole realismia, se on satua.
- **Realismin teokset kuvaavat kansaa, yhteiskuntaa ja näiden ongelmia realistisesti ja objektiivisesti.** Teoksissa näkyy kaikki huono, kaikki ruma sekä kaikki ongelmat, jotka vaativat ratkaisua.

4. Realismin kirjailijan tehtävä on tuoda esiin yhteiskunnan epäkohdat eli ongelmat.

5. Miten modernismi liittyy ensimmäiseen ja toiseen maailmansotaan?

- Sodat pysäyttivät kirjallisuuden kehityksen, menossa olevan tyylikauden sekä kirjailijoiden työn.

Sotien jälkeen maailma oli muuttunut eikä vanhaan voinut enää palata. Näin myös kirjallisuus uudistui.

Kirjailijat käsittelivät sotatraumaa, maailman muttumista ja uudistivat kirjallista ilmaisutapaa.

6. Miten modernismi eroaa realismista?

- **Modernismi hylkää vanhan (realistisen) tavan kirjoittaa**, koska se ei enää riitä kuvaamaan maailmaa, yksilöä eikä sitä ristiriitaa, joka elämässä on.

Realismin kirjailija pyrkii kuvaamaan maailmaa objektiivisesti, sellaisena kuin se on. Näkökulma on yhteiskunnassa ja sen ongelmassa.

Modernismin kirjailijan näkökulma on yksilössä. Teokset kuvaavat modernin ihmisen elämää, joka on täynnä ristiriitoja.

Modernismin teos käyttää esimerkiksi tajunnanvirtatekniikkaa. Tämä tekniikka kuvaa yksilön levotonta mieltä ja sitä, että ihminen ei ole yksinkertainen tai mustavalkoinen olento.

Tajunnanvirtatekniikan harjoitus

- Näet kohta kuvan.
- Katso kuvaa ja kirjoita viiden minuutin ajan kaikki mitä mieleesi tulee.
- Älä pysähdy, älä sensuroi. Älä ole järkevä, rationaalinen.
- Jos et muista jotain sanaa suomeksi, kirjoita se vaikka venäjäksi tai englanniksi. Yritä kuitenkin kirjoittaa suomeksi suurin osa tekstistä.

Edith Södergran, *Elämä* (1929)

- Edith Södergran oli suomalaisen modernismin runoilija.
- Hän oli suomenruotsalainen ja kirjoitti ruotsiksi.
- Hänen runoudessaan näkyy hyvin modernismille keskeinen vapaa rytmi eli runo ei noudata mitään runomittaa eikä siinä ole riimejä.
- <https://youtu.be/Eu3k6qu90u4>
- Södergran sairasti paljon ja menehtyi nuorena.

Miten Södergranin pitkäaikainen sairaus näkyy tästä runosta?